

Katsaus jätepoliittisen ohjelman toteuttamiseen vuonna 2018

Palvelupäällikkö Saija Pöntinen **Alueelliset jätehuollon viranomaispalvelut**

Yleistä

Kunnat ovat määritelleet jätepoliittisessa ohjelmassa yhteiset tavoitteet alueen jätehuollolle. Jätepoliittisen ohjelman avulla jätehuoltoa voidaan kehittää suunnitellusti ja pitkäjänteisesti alueen 16 kunnassa, jotka toteuttavat jätehuollon palvelutehtävät yhteisesti omistamansa jäteyhtiön kautta. Jätepoliittinen ohjelma on kunnille myös väline ohjata kunnallista jäteyhtiötä, Jätekkua.

Jätelautakunta valmisteli jätepoliittisen ohjelman yhteistyössä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa, minkä lisäksi valmisteluvaiheessa kuultiin alueen asukkaita. Ohjelma hyväksyttiin kaikissa toimialueen kunnissa vuonna 2017. Jätepoliittisessa ohjelmassa on asetettu seuraava visio: ”Alueella on asukkaiden tarpeita palveleva jätehuolto, jonka avulla edistetään kiertotaloutta ja ympäristönsuojelua”. Visiota tukemaan on asetettu tavoitteita, jotka on jaoteltu neljän asiakokonaisuuden alle.

Tavoitteita on asetettu seuraaviin asiakokonaisuuksiin:

1. jätteiden synnyn ehkäisy,
2. tuotteiden uudelleenkäytön edistäminen ja jätteiden tehokas hyödyntäminen,
3. ympäristövastuullisen toiminnan edistäminen jätehuollossa sekä
4. riittävä jätehuollon palvelutaso ja kattava palveluverkosto.

Tavoitteiden toteuttamiseksi ohjelmassa on vastuutettu toimenpiteitä kunnallisille toimijoille eli kunnille itselleen, kuntien ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaisille, jätehuoltoviranomaiselle ja Jätekkulle. Jätelautakunta edistää toimenpiteiden toteuttamista pitämällä yhteyttä kuntiin. Jätelautakunta myös seuraa ohjelman toteutumista vuosittain. Ohjelman päättymisvaiheessa tehdään kattavampi seurantaraportti, jossa kaikkien toimenpiteiden toteuttamistilanne kartoitetaan asetettujen mittarien avulla.

Jätteiden synnyn ehkäisy

Kunnat toimivat esimerkillisesti jätteiden synnyn ehkäisemisessä

Jätepoliittisessa ohjelmassa on asetettu tavoitteeksi se, että kunnat itse toimivat esimerkillisesti niin, että niiden omassa toiminnassa otetaan huomioon jätteiden synnyn ehkäisy. Erityisen hyvin jätteiden synnyn ehkäisyyn voidaan panostaa hankintoja tehtäessä. Tätä varten on tarvetta päivittää hankintaohjeita ja kehittää hankintaosaamista.

Kuopion kaupungilla hankintaohjeita päivitettiin syksyllä 2017, ja hankintaosaamista on lähdetty kehittämään etenkin suurissa hankkeissa. Kuopion kaupungin toimijoita

20.02.2019

on mukana mm. SYKE:n koordinoimassa Kiertotalouden kiihdyttämö -hankkeessa sekä Savon koulutus kuntayhtymän koordinoimassa Ympäristöosaamisesta alueellinen menestystekijä -hankkeessa. Hankkeiden tavoitteena on edistää kiertotaloutta ja resurssiviisautta julkisissa hankinnoissa. Pienhankintojen osalta hankintaosaamista ollaan kehittämässä ekotukitoiminnan kautta.

Jätteiden synnyn ehkäisyä tuetaan sähköisten palvelujen avulla. Tähän liittyen on kunnissa käytössä monenlaisia sähköisiä neuvonta-, hakemus- ja asiointipalveluja. Jätekukolla sähköisten palvelujen tarjontaa on kehitetty ja tiedotusta on siirretty entistä enemmän sähköisiin kanaviin. Jätekukolla on asiakkaille käytössä sähköinen Omakukko-verkkopalvelu, lisäksi loppuvuodesta 2018 otettiin käyttöön chat-palvelu, jossa hoidetaan lajitteluneuvontaa ja osin palveluneuvontaa. Jätteenkuljetusten reitimuutoksista tiedotettiin asiakkaita pääasiassa tekstiviestitse paperikirjeiden sijaan. Myös kuljettajien ilmoitusten välittämiseen käytetään tekstiviestiä.

Jätelautakunnalla sähköiset asiointilomakkeet ovat olleet käytössä ja asiakkaat ovat enenemässä määrin siirtyneet sähköisiin asiointikanaviin. Viranhaltijapäätökset toimitetaan asiakkaille mahdollisuuksien mukaan sähköisesti, ja vuonna 2018 karkeasti noin puolet päätöksistä toimitettiin asiakkaille sähköisesti.

Ruokahävikin vähentämiseksi kunnat ovat seuranneet ruokahävikin määrää omissa toimipisteissään ja mahdollisuuksien mukaan myyneet tai lahjoittaneet ylijäämäruokaa eteenpäin. Valtakunnallista ruokahävikin teemaviikkoa vietettiin syyskuussa 2018. Hävikkiviikolla Jätekukko, Kuopion kaupunki, Servica ja Savonia järjestivät yhteistyössä koulukampanjan 5.-6. luokkalaisten kertoen hävikin synnystä ja sen torjumiskeinoista. Aihe oli näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa, ja lisäksi Hävikkiviikosta tiedotettiin Kuopion kaupungin henkilöstöravintoloissa ja kouluissa.

Jätteiden synnyn ehkäisystä on tietoa eri kohderyhmillä

Jätteiden synnyn ehkäisemiseksi on tärkeää koota ja jakaa tietoa asukkaille. Jätekukko on toteuttanut tätä neuvontaa erityisesti kummikoulutoiminnan kautta sekä järjestämällä ympäristökouluttajan tunteja aikuisryhmille ja päiväkodeille. Kummikoulu on ympäristökasvatuskokonaisuus, jossa yhtenä teemana on jätteiden määrän vähentäminen ja lajittelu. Toiminnassa on tuotu esille mm. ostopäätösten ja kulutuskulttuurin merkitystä jätteiden synnyn ehkäisyssä. Kummikoulutoiminnasta on kerrottu laajemmin jäljempänä.

Jätekukko on aktiivisesti mukana sosiaalisen median eri kanavissa (Facebook, YouTube, Twitter, Instagram) ja näissä kanavissa jaetaan tietoa myös jätteiden synnyn ehkäisystä. Jätteiden synnyn ehkäisyä on tuotu esiin myös tiedostusvälineissä etenkin joulunaikaan.

Tuotteiden uudelleen käytön edistäminen ja jätteiden tehokas hyödyntäminen

Kunnat toimivat esimerkillisesti jätteiden hyödyntämisen ja uudelleen käytön saralla

Kuntien tulisi jätepoliittisen ohjelman mukaisesti itse hankkia mahdollisuuksien mukaan käytettyjä ja kierrätysmateriaaleista valmistettuja tuotteita. Materiaalien uudelleenkäyttöä tulee tehostaa yhteistyötä tehostamalla ja osaamista kehittämällä.

Kiertotalouden hyviä käytäntöjä on edistetty etenkin maarakentamisessa, jossa luonnonkiviainesta on voitu korvata uusiomateriaaleilla. Uusiomateriaalien käytön edistämiseksi Jätekkukko tekee jätekeskuksella yhteistyötä jätteen tuottajien ja käsitelijöiden kesken, ja toimittaa jättemateriaalia uusiokäyttöön rakennuskohteisiin. Purkubetonista ja asfaltista tehtyä mursketta on käytetty esimerkiksi teiden pohjarakenteissa.

Kuopiossa on käytössä ekotukihenkilötoiminta, jonka avulla edistetään muun muassa kierrätystä ekotukihenkilöiden omissa työyksiköissä. Tavoitteena on, että ekotukihenkilötoimintaa otetaan käyttöön myös muissa kunnissa. Ekotukitoiminnan kautta pyritään myös kehittämään hankintaosaamista kiertotaloutta tukevaksi.

Osassa kunnissa käytöstä poistettuja, mutta käyttökelpoisia tavaroita, tarjotaan uudelleen käyttöön esimerkiksi internetin huutokauppaportaaleissa tai kuntien omilla verkkosivuilla. Henkilökunnalla on osassa kuntia mahdollisuus ottaa omaan käyttöönsä käytöstä poistettuja kalusteita. Myös Jätekkukko on tarjonnut käytöstä poistettuja lajittelulavoja myyntiin.

Tuotteiden uudelleenkäyttö lisääntyy

Tuotteiden uudelleenkäytön lisäämiseksi on tärkeää kehittää tätä tukevia palveluja ja tehostaa yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Jätekkukolla otettiin vuonna 2017 käyttöön Pikkukukko-lajitteluasemalle Kiertokukko-palvelu, jota laajennettiin vuoden 2018 aikana kaikille lajitteluasemille. Kiertokukkoon voi jättää käyttökelpoisia kodintavaroita, kuten harrastusvälineitä, leluja, pieniä huonekaluja tai työkaluja. Tavaroita voidaan ottaa Kiertokukosta uudelleen käyttöön. Kiertokukko-palvelu on edistänyt osaltaan tuotteiden uudelleenkäyttöä koko toimialueella.

Lajitteluasemilla on tehty lisäksi erilaisia kokeiluja, joissa tuotteita on korjattu uudelleen käyttöön. Tuotteiden uudelleenkäytön lisäämistä on edistetty myös viestinnän avulla sosiaalisessa mediassa ja Jätekkukon nettisivuilla.

Biojätteen määrä sekajätteestä vähenee nykyisestä ja biojäte ohjautuu tehokkaammin materiaalihyötykäyttöön

Sekajätteessä olevan biojätteen määrän vähentäminen on tärkeää sekä etusijajärjestyksen toteutumisen että Riikinvoiman ekovoimalaitoksen tehokkaan toiminnan kannalta. Biojätteiden hyötykäytön lisäämiseksi on edistetty kompostointia. Jätekkukko on tarjonnut kompostointineuvontaa eri tapahtumissa ja luennoilla sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten tekemien kompostointitarkastusten yhteydessä. Lisäksi kompostointi on ollut esillä sosiaalisessa mediassa. Kompostoinnin laajentamiseksi Jätekkukolla on otettu käyttöön kompostoreiden myynti- ja vuokrauspalvelu, palvelua tarjotaan koko toimialueella.

Vuoden 2018 aikana valmisteltiin 1.1.2019 voimaan tullut jätetaksa, jossa kiinnitettiin entistä enemmän huomiota biojätteen erilliskeräyksen edistämiseen. Biojätteen tyhjennyshintoja laskettiin, ja näin pyritään kannustamaan biojätteiden lajitteluun. Lajittelun lisäämiseksi kaikille biojätteen erilliskeräyksessä mukana oleville kotitalouksille on tarjottu mahdollisuus tilata veloitusetta biopusseja lajittelun avuksi.

Kierrätettävät jätteet ohjautuvat entistä tehokkaammin materiaalihyötykäyttöön

Kierrätettävien jätteiden materiaalihyötykäyttöä on pyritty lisäämään laajentamalla pakkausjätteiden keräystä. Pakkausjätteiden (lasi, metalli ja kartonki) erilliskeräys laajeni vuonna 2017, kun uudet erilliskeräysvelvoitteet tulivat voimaan. Vuoden 2018 aikana keräysvelvoitteiden toteutumista on aktiivisesti seurattu, ja asiakkaita on lähestytty, mikäli erilliskeräyksessä on todettu olevan puutteita. Jätekkokko on tarjonnut neuvontaa ja opastusta kiinteistön parhaiden jätehuoltoratkaisujen löytämiseksi. Tarvittaessa kiinteistön tilanne on käyty tarkastamassa paikan päällä, jotta tarvittavat jätteasiat on saatu kiinteistölle järjesteltyä.

Kierrätettävien jätteiden erilliskeräyksen edistäminen huomioitiin 1.1.2019 voimaan tullutta jätetaksa valmistellessa. Kierrätykseen ohjattavien hyötyjätteiden tyhjennys hintoja laskettiin niin, että kartonki- ja muovipakkauksille on yhtenäinen alhaisempi tyhjennys hinta. Lasipakkausten ja metallin erilliskeräys säilyy veloitus settomana. Tyhjennys hintoja alentamalla pyritään kannustamaan hyötyjätteiden erilliskeräykseen.

Muovipakkausten erilliskeräys alkoi vuonna 2017 Kuopion, Siilinjärven ja Pieksämäen keskeisillä taajama-alueilla. Muovipakkausten erilliskeräys on otettu hyvin vastaan, ja vuoden 2018 aikana keräykseen on liittynyt vapaaehtoisesti myös useita sellaisia kiinteistöjä, joilta keräystä ei jätehuoltomääräysten nojalla edellytetä. Kuopion, Siilinjärven ja Pieksämäen taajama-alueilla yli 60 % taloyhtiöiden asukkaista on muovipakkausten erilliskeräyksen piirissä. Muovi- ja lasipakkausten sekä metallin materiaali hyötykäyttöä pyritään tehostamaan jätehuoltomääräysten päivityksen yhteydessä, jolloin näiden jättejakeiden erilliskeräystä aiotaan laajentaa koskemaan vähintään 10 asuinhuoneiston kiinteistöjä.

Asukkaat ovat tietoisia lajittelun vaikutuksista

Lajittelun vaikutuksista tulee tiedottaa, jotta asukkailla on tietoa kierrätyksen hyödyistä sekä kierrättämättömyyden haitoista. Jätekkokko on tiedottanut jätteiden lajittelusta, kierrätyksen merkityksestä sekä jätteiden hyödyntämisestä laatimalla asiasta monipuolisesti materiaalia. Käytössä on lajitteluoppaat, yhtenäiset jätteasiatarrat sekä Yhteinen juttu -asiakaslehden ja vuosikalenterin yhteydessä jaettavat lajitteluohjeet. Kalenteri ja lehti jaetaan vuosittain noin 130 000 talouteen.

Jätekkokko on vuoden 2018 aikana ollut mukana useissa eri tapahtumissa ja messuilla antaen neuvontaa jätteiden lajittelusta ja tuonut esiin lajittelun merkitystä. Lajittelua on tuotu säännöllisesti esiin myös sosiaalisen median päivityksillä ja videoilla.

Jätehuollon ilmastovaikutukset vähenevät

Jätehuollon ilmastovaikutusten vähentämiseksi on selvitettävä keinoja, joilla jätehuollon päästöjä voidaan vähentää. Jätekkokko on teettänyt selvityksen vaihtoehtoisten polttoaineiden kasvihuone- ja hiukkaspäästöistä kuljetusurakoissa, jonka pohjalta ympäristöystävällisten polttoaineiden käyttö on huomioitu kuljetusurakoiden kilpailutuksessa.

Kiinteistöjen jätehuolto on järjestetty asianmukaisesti koko toiminta-alueella

Jotta asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen jätehuolto olisi asianmukaisesti järjestetty, jätelautakunnalla seurataan säännöllisesti jätehuollon liittymisvelvollisuuden toteutumista ja ohjataan liittymään järjestettyyn jätehuoltoon. Päätyneet asiakkuudet sekä uusien, valmistuneiden asuin- ja vapaa-ajan rakennusten jätehuoltoon liittymisen tarkastellaan määräajoin sekä huolehditaan siitä, että kiinteistöt liittyvät järjestettyyn jätehuoltoon. Vuonna 2018 tarkastelun painopisteenä olivat Outokummun alueella sijaitsevat kiinteistöt sekä tiiviisti asutetut loma-asuntoalueet.

Vuonna 2018 otettiin käyttöön kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa yhteistyössä laadittu toimintamalli saostus- ja umpisäiliöiden tyhjennysten ja omatoimisen käsittelyn seurantaan ja asiasta tiedottamiseen. Seuranta ja tiedottaminen aloitettiin Lieksan alueella, ja sitä jatketaan vuonna 2019 Pielisen-Karjalan alueella.

Yritykset ovat tietoisia jätehuollon velvoitteista ja toimivat niiden mukaisesti sekä saavat tarvittavat jätehuoltopalvelut

Yritysten jätehuolto ei kuulu ensisijaisesti kunnan järjestämisvastuulle. Yritysten jätehuollon valvonta kuuluu kuitenkin kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille, jotka voivat edistää jätehuollon asianmukaista toteuttamista tiedotus- ja valvontakampanjoin.

Yrityksille toimialoittain tehtäviä valvontakampanjoita on toteutettu useissa kunnissa. Vuonna 2018 Kuopiossa ja Suonenjoella kohteena oli sähkö- ja elektroniikkaromua vastaanottavat liikkeet ja Nurmeksessa jätehuollon toimijat. Siilinjärvellä tarkasteltiin teollisuusalueilla toimivien yritysten jätehuoltoa ja Pieksämäellä autokorjaamoiden jätehuoltoa.

Jotta yritykset saavat aina tarvitsemansa jätehuoltopalvelut, kunnallinen jäteyhtiö tarjoaa näitä palveluja kunnan toissijaisen vastuun perusteella tilanteissa, joissa palveluja ei ole saatavilla markkinoilta kohtuullisin ehdoin. Palveluista on tietoa myös Jätekkokun verkkosivuilla. Toissijaisen vastuun perusteella tarjotaan sekä kuljetus- että käsittelypalveluja jätelain edellyttämässä tilanteissa.

Jätteen keräyspaikat ovat siistit, eikä roskaantumista tapahdu

Yleisten jätteen keräyspaikkojen siisteyden parantamiseksi eko- ja aluekeräyspisteiden täyttymisen seuranta tulee kehittää. Jätekkokolla on noin 30 kohteessa käytössä syväkeräyssäiliön täyttymistä mittaavat ja ilmaisevat anturit. Säiliöiden tyhjen-

20.02.2019

nyksiä on optimoitu täyttymisen mukaan, minkä lisäksi on otettu käyttöön lisätynjennyksiä niinä aikoina, joina keräyspisteiden käyttö on suurinta.

Kiinteistöjen jätteiden keräyspaikkojen kehittämiseksi Jätekuolta annetaan ohjeistusta kiinteistöjen jätteenkeräyspaikkojen toteuttamiseen siten, että tarvittaessa palveluneuvojat käyvät kiinteistöillä paikan päällä. Vuonna 2018 painopiste on ollut hyötyjätteiden erilliskeräyksen järjestämisessä. Jätekuikko tarjoaa myös jätekatosten rakentamishjeita.

Jätteiden käsittely ei aiheuta ympäristöhaittaa

Jätteiden käsittelyn ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi tulee jätteiden vastaanotto- paikkojen siisteyttä sekä jätteiden käsittelyn asianmukaisuutta seurata ja valvoa. Ympäristönsuojeluviranomaisten toimesta on valvottu alueellisten jätteiden vastaanotto- paikkojen siisteyttä. Keväällä 2018 kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset järjestivät RINKI-ekopisteille valvontakampanjan, jonka aikana tarkasteltiin keräys- pisteiden siisteyttä. Valvontaa suoritettiin eri kunnissa lähes 50 RINKI-ekopisteellä.

Kompostointiin on opastettu ja sen toteuttamista on valvottu kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten tekemillä kompostointitarkastuksilla, joissa on mukana myös Jätekuon kompostointineuvoja. Vuonna 2018 tarkastuksia tehtiin viiden kunnan alueella noin 160 kiinteistölle.

Lietteiden omatoimisen käsittelyn seuranta aloitettiin Lieksan alueella yhteistyössä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa. Seuranta kohdennettiin viemäriverkoston ulkopuolella oleville kiinteistöille, joilta ei kahden edellisen vuoden aikana ole toimitettu saostus- tai umpisäiliölietteitä kunnalliselle jätevedenpuhdistamolle. Kirjeitä lähetettiin noin 70 kiinteistölle, ja näiden pohjalta käsiteltiin ilmoitukset lietteiden omatoimisesta käsittelystä.

Ympäristönsuojeluviranomaiset ovat valvoneet ja seuranneet paikoitellen rakennus- ja purkukohteiden asianmukaista jätehuoltoa yhdessä kuntien rakennusvalvonnan kanssa. Kuopion kaupunki on mukana Teolliset symbioosit -hankkeessa, jonka tavoitteena on tehostaa yritysten jätteiden ja sivuvirtojen ohjautumista paremmin hyötykäyttöön.

Yleinen roskaantumisen ja jätteiden epäasiallinen käsittely vähenee

Yleisten alueiden roskaantumisen vähentämiseksi on jätepoliittisessa ohjelmassa asetettu kunnille toimenpiteeksi siivoustalkoiden tukeminen. Kunnissa on käytössä erilaisia tapoja tällaisten talkoiden tukemiseen. Kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa on yhteistyössä pohdittu yhteisen toimintamallin luomista siivoustalkoiden tukemiseen. Tavoitteena on, että kunnilla olisi yhteinen toimintamalli, jota voidaan käyttää erilaisten tapahtumien yhteydessä (mm. roskaajuokset tai asukasyhdistysten siivoustalkoot). Toimintamallilla voidaan selvittää eritoimijoiden vastuita sekä esittää ratkaisuja. Näin kynnyksien siivoustempausten järjestämiseen on matala ja järjestelyt toimivat hyvin. Toimintamallin selvittäminen on aloitettu ja kehittämistä jatketaan vuoden 2019 aikana.

Riittävä jätehuollon palvelutaso ja kattava palveluverkosto

Asiakkaat voivat asioida joustavasti Jätekukon ja jätelautakunnan kanssa

Sähköisiä asiointikanavia on kehitetty kattamaan tyypillisimmät asiointitilanteet. Jätekukolla on asiakkaille käytössä sähköinen Omakukko-verkkopalvelu, lisäksi loppuvuodesta 2018 otettiin käyttöön chat-palvelu, jossa hoidetaan lajitteluneuvontaa ja osin palveluneuvontaa.

Jätelautakunnalla sähköiset asiointilomakkeet ovat olleet käytössä ja asiakkaat ovat enenemässä määrin siirtyneet sähköisiin asiointikanaviin. Lisäksi sähköisen asiointin ja asianhallintajärjestelmän välinen integraatio on saatu toimimaan, mikä on sujuvoittanut asiakaspalvelun työtä.

Jätteiden keräys ja kuljetus toimii hyvin asiakkaita palvelleen

Asiakkaita palvelevan jätehuollon varmistamiseksi sekajätteen kiinteistöittäinen kuljetusalue on määritetty koko toimialueella. Outokummun alueella määrittely tehtiin vuoden 2017 aikana. Kiinteistöittäisen jätteenkuljetusalueita tarkastellaan tarvittaessa asiakaspalautteiden pohjalta. Hyötyjätteiden kiinteistöittäinen jätteenkuljetusalue tullaan määrittelemään vuoden 2019 aikana.

Jätekukko tarjoaa kuljetuspalvelua myös sellaisille asumisessa syntyville isokokoisille jäte-esineille ja isoille jäte-erille, joita ei voi laittaa tavalliseen jäteastiaan suuren koon tai määrän vuoksi. Isokokoisten jäte-esineiden noutopalvelua (Noutokukko) ja isojen jätemäärien kuljetuspalvelua (Lavakukko) tarjotaan koko toimialueella.

Aluekeräyspisteverkostoa on kehitetty palvelemaan paremmin alueen asukkaita ja vapaa-ajan asukkaita. Aluekeräyspisteiden sijaintia asiakaskuntaan nähden on kartoitettu Jätekukolla ja yksittäisiä keräyspisteitä on siirretty logistisesti asiakkaita paremmin palvelemaan paikkaan. Asiakkaita on siirretty kartoituksen jälkeen paremmin palvelevien keräyspisteiden käyttäjiksi, mistä on tiedotettu kaikkia niitä asiakkaita, joita muutokset ovat koskeneet.

Lajitteluasemat ja vaarallisten jätteiden vastaanotto palvelut

Lajitteluasemapalvelu tarjotaan jokaisessa kunnassa. Lajitteluasemin vastaanottoaikojen toimivuutta on selvitetty palvelutason päivityksen yhteydessä, ja uusia palveluaikoja ollaan ottamassa käyttöön. Aukioloaikoja suhteutetaan kävijämääriin ja tarvittaessa aukioloaikoja lisätään.

Vuonna 2017 Jätekukolla kokeiltiin uutena palveluna pop up -lajitteluasemaa, jonne oli mahdollista tuoda pienikokoisia sähkölaitteita tai kodin vaarallisia jätteitä. Pop up -lajitteluasemilla palvelua on tuotu lähemmäs niillä alueilla, joilla lajitteluasema ei ole keskustaajamassa. Pop up -lajitteluasemakonsepti on todettu suosituksi ja toimivaksi keinoksi edistää jätteiden asianmukaista käsittelyä, joten vuoden 2018 aikana Pop up- tapahtumia on järjestetty Kuopiossa Puijonlaaksossa ja Matkuksessa sekä Nurmeksessa.

20.02.2019

8 §

Kierrätettävien jätteiden keräysverkosto (ekopisteverkosto) on toimiva

Toimivan hyötyjätteiden keräysverkoston saavuttamiseksi Jätekuukko tekee yhteistyötä tuottajayhteisön ja paperin tuottajavastuutahojen kanssa. Jätekuukko on täydentänyt RINKI-ekopisteverkostoa omilla ekopisteillään. Vuonna 2018 uusia keräyspisteitä rakennettiin viisi kappaletta, ja lisäksi seitsemän Rinki Oy:llä väliaikaisesti vuokrattuina ollut ekopistettä siirtyivät takaisin Jätekuukon vastuulle. Keräysverkoston toimivuuden parantamiseksi, Jätekuukko myös uudisti osin keräyspisteiden keräysjärjestelmiä.

Alueet on suunniteltu jätehuollon kannalta toimiviksi

Jätehuollon aluevaraukset on tärkeää ottaa huomioon kaavoituksessa, jotta asukkaiden jätehuoltopalvelut ovat helposti saavutettavissa ja alueiden käytön kannalta toimivilla paikoilla. Jätelautakunta ja Jätekuukko laativat vuonna 2018 yhteistyössä ohjeen kuntien yleis- ja asemakaavoitusta hoitaville tahoille työn tueksi. Jotta kunkin kaavoitettavan alueen tilanne tulisi tarkasteltua jätehuollon näkökulmasta, jätelautakunnan ja Jätekuukon edustajat ovat osallistuneet kaavoitusprosesseihin.

Asiakkaat saavat tarvittavat lietteenkuljetuspalvelut

Jotta asiakkailta olisi tarvittavat tiedot lietekuljetuspalveluista, Jätekuukko ylläpitää ELY-keskusten tietojen pohjalta listaa jätehuoltorekisterissä olevista urakoitsijoista. Lista on nähtävillä Jätekuukon verkkosivuilla.

Puutarhajätteille on kohtuullisesti saavutettavat ja toimivat vastaanottopisteet

Puutarhajätteiden asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi tavoitteena on, että vastaanottopisteet ovat toimivia ja kohtuullisesti saavutettavissa. Pitkien kuljetusmatkojen välttämiseksi jokaisessa kunnassa on vähintään yksi vastaanottoaika puutarhajätteelle. Suurimmassa osassa kunnista kunnat ovat itse järjestäneet vastaanoton, minkä lisäksi puutarhajätettä vastaanotetaan Jätekuukon lajitteluasemilla.

Haravointi-, risu- ja puutarhajätteen keräykseen on koko toimialueella tarjolla Jätekuukon Lavakuukko-palvelu. Lisäksi Jätekuukko järjestää vuosittain kotitalouksien joulu-kuusten keräyksen koko toimialueella.

Tiedotus, neuvonta ja valistus tavoittaa kuntalaiset laajasti

Tiedotuksella, neuvonnalla ja valistuksella on tavoitteena tuoda tietoa jätehuollosta ja jätehuoltopalveluista laajasti kuntalaisten tietoon. Jätekuukko on ollut mukana useissa eri tapahtumissa ja messuilla antaen neuvontaa jätehuollon palveluista sekä lajittelusta. Vuoden 2018 aikana Jätekuukko on ollut mukana 20 neuvontatilaisuudessa tavoittaen näin noin 2700 henkilöä.

20.02.2019

Jätehuollon ajankohtaisista asioista viestitään toistuvasti ja monikanavaisesti. Yhteinen juttu -asiakaslehdessä ja vuosittain jaettavan kalenterin lisäksi neuvontaa ja tiedotusta on tehty sosiaalisessa mediassa. Viestinnässä on hyödynnetty myös sanomalehtiä, nettisivuja sekä digimainontaa. Asiakkaita on tiedotettu asiakaskirjeiden lisäksi tekstiviestitse mm. poikkeavista tyhjennysajoista.

Jätekukko tarjoaa neuvontaa ja valistusta etenkin kouluissa ja päiväkodeissa. Vuoden 2018 aikana järjestetty noin 40 valistustilaisuutta, lisäksi Heinälammintien jätekeskukselle järjestettiin yhdeksän tutustumisvierailua.

Päiväkodeille käytössä on valistuspaketti kohderyhmän ikä huomioiden. Lisäksi tarjotaan kummikoulutoimintaa kestävästi kehityksen työn tukemiseksi vuosittain kuudelle peruskoululle. Vuonna 2018 kummikoulutoiminnassa olivat mukana Kuopiosta Kuopion Kristillinen yhtenäiskoulu, Martti Ahtisaaren koulu ja Pulkonkosken koulu. Lisäksi mukana olivat Nurmeksen Porokylän koulu, Suonenjoen Samsalän koulu ja Vesannon yhtenäiskoulu. Kouluilla pidettiin erilaisia tapahtumia, oppitunteja ja ympäristöryhmien ja -tiimien tapaamisia, joissa oli mukana koulujen oppilaita, opettajia ja henkilökuntaa. Kummikoulutoimintaan liittyen järjestettiin noin 40 tilaisuutta ja tavoitettiin yli 2500 henkilöä.

Vaikutusten arviointi Jätepoliittisen ohjelman toteutumisen vaikutukset on arvioitu ohjelma-asiakirjassa.

Esitys Jätelautakunta merkitsee tiedoksi katsauksen jätepoliittisen ohjelman toteuttamiseen.
Valmistelija
Mirkka Koljonen puh. +358 44 718 5065
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus Palvelupäällikkö Saija Pöntinen
Lautakunta hyväksyy palvelupäällikön esityksen.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

